

Concept zienswijze Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW)

Geacht Bestuur,

U heeft gevraagd naar onze zienswijze op de ontwerp begroting 2020 en de concept jaarrekening 2018 van de WDW. De gemeenteraad van Wijchen heeft op 28 mei 2019 haar zienswijze vastgesteld.

1. Zienswijze concept Jaarrekening 2018

1.1 Algemeen.

De WDW heeft de eerste jaarrekening opgeleverd. Veel werkprocessen en administraties zijn op orde gebracht om deze jaarrekening mogelijk te maken. Er is veel werk verzet. De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven.

1.2 Cijfermatige jaarrekening.

De jaarrekening van de WDW toont een overschrijding van €490k¹. Voor de gemeente Wijchen betekent dit een overschrijding van €356k op de gebudgetteerde doorbelasting vanuit de WDW.

Personeelskosten

U geeft aan dat dit tekort vooral is ontstaan door de personeelskosten als gevolg van inhuur van personeel.

De totale personeelskosten tonen een overschrijding op de begroting van €925k². U geeft daarbij aan dat er voor ca. €2.100k aan inhuur gerealiseerd. Deze kosten worden grotendeels afgedekt door openstaande vacatureruimte en inhuurbudgetten.

Uitzondering daarop is inhuur in verband met ziekte. Daarvoor is een budget begroot van €250k. In werkelijkheid bedragen de kosten in 2018 hiervoor €750k.

Op 4 oktober 2018 heeft u een informatiebijeenkomst voor de gemeenteraad van Wijchen georganiseerd. Daarin heeft u melding gemaakt van het hoge langdurige ziekteverzuim. U heeft daarbij aangegeven dat het daartoe bestemde budget (€ 250k, zijnde 1,1% van de personeelsbegroting) niet toereikend is.

Bij de begrotingsbehandelingen in het najaar van 2018 van beide gemeenten heeft dit geresulteerd in een extra budgettoekenning €575k aan de WDW voor 2019.

Deze toekenning is destijds gebaseerd op een gemiddeld verzuimpercentage van 5,2%³. Afgezet tegen de personeelsbegroting van de WDW, leidt dit tot een extra calamiteiten budget van €575k.

Voor de gemeente Wijchen betekent dit €383k. Dit is incidenteel in de begroting 2019 opgenomen.

Daarbij is ook afgesproken om het tekort als gevolg van het ziekteverzuim in 2018 in de jaarrekening van de WDW op te nemen.

Tot slot geeft u aan dat er voor €247k minder uren direct zijn doorbelast op projecten in de openbare ruimte. Dit heeft een nadelig effect op de WDW maar een voordelig effect op het financiële resultaat van de gemeenten.

Het standpunt van de gemeente Wijchen is dat hiermee de overschrijding op personeelskosten afdoende is verklaard.

Inhuur

¹ De cijfers in deze concept zienswijze zijn aangeduid met 'k'. Dat betekent *€1000.

² Zie tabel pagina 10 van het jaarverslag.

³ De personeelsmonitor 2017 van het A+O fonds gemeenten laat zien dat in een gemeentelijke organisatie met de omvang van de WDW 5,2% gangbaar is.

Absoluut gezien zijn de kosten voor inhuur van personeel hoog. Daarbij geeft u een terechte nuancering op pagina 7 van het jaarverslag. De WDW is gestart in een gespannen arbeidsmarkt. Het is in de praktijk niet mogelijk om snel, kwalitatief goed personeel te vinden. Om de dienstverlening op peil te kunnen houden is de WDW genoodzaakt geweest om -vooral- snel over te gaan tot inhuur.

Dit effect is versterkt door:

1. Een hoog ziekteverzuim.
2. Een hoge uitstroom als gevolg van veel veranderingen in de organisatie ($\pm 8\%$). Op zichzelf staand een normaal verschijnsel in veranderende organisaties.
3. Het plaatsingsproces, waarbij is afgesproken om vanaf de start van de WDW niet direct over te gaan tot structurele invulling van vacatures, totdat het plaatsingsproces volledig was afgerond (mei/juni 2018).

De gemiddelde stand van openstaande vacatures in 2018 is ongeveer 35 fte geweest.

Implementatiebudget

Op pagina 11 van het jaarverslag geeft u aan dat bij de begroting 2018 het totale implementatie budget (€4.035K) is onttrokken voor de volledige benutting ervan in 2018. Dat is merkwaardig. Het betreft hier immers een meerjarig implementatie programma.

Het gevolg is een onnodig opdrijvend effect in het jaarverslag via onder andere de mutaties op de reserve implementatie. Dat bevordert het inzicht in de cijfers niet.

Ons standpunt is om in het vervolg bij de begroting en jaarstukken aan te geven voor welk bedrag de reserve implementatie wordt onttrokken ten behoeve van de jaarplanning van werkzaamheden.

1.3 Samengevat.

1. Wij stemmen in met de verklaring van de oorzaken voor de overschrijding van 490k.
2. Wij verzoeken het Bestuur de geplande activiteiten in het kader van het implementatie budget per jaar als jaarschijf in de begroting en jaarstukken op te nemen en daarvoor de reserve implementatie te onttrekken.

2. Zienswijze concept Programmabegroting 2020

2.1 Dienstverlening WDW.

De WDW verzorgt voor de gemeenten Druten en Wijchen de bestuursondersteuning en de dienstverlening aan inwoners en bedrijven.

De werkorganisatie is formeel belast met alle taken die op grond van wet- en regelgeving aan de gemeentebesturen zijn toegekend.

De meerwaarde van de WDW is gelegen in de kwaliteitsverbetering van dienstverlening langs de weg van professionalisering van organisatie en personeel. De meerwaarde is vervat in vijf strategische doelstellingen (5K's).

U geeft in de ontwerp begroting op pagina 5 aan dat de periodieke meting van prestaties in 2020 zal worden ingebed in de lopende bedrijfsvoering.

Wij gaan er daarmee van uit dat de begroting 2021 is voorzien van enkele kengetallen met betrekking tot bovenstaande vijf strategische doelstellingen, zodat ook monitoring van de dienstverlening en de kwalitatieve verbetering erin kan plaatsvinden.

Op pagina 15⁴ van uw paragraaf bedrijfsvoering geeft u aan belangrijke ontwikkelingen op het gebied van ICT en de voortgang van het veranderproces te zien. Wij verzoeken u de Raden gedurende 2019 te blijven informeren over deze ontwikkelingen.

2.2 Cijfermatige begroting.

⁴ Zie programmabegroting pagina 15 onder 4.4 samenvattend.

Uw begroting omvat vooral de budgetten voor bedrijfsvoering. Op hoofdlijn betreft dit huisvestingskosten, personele kosten, kosten voor ICT en tractie kosten. De totale kosten, zoals opgenomen in de begroting 2020, bedragen €32.663k.

De kosten worden voor ongeveer 83% doorbelast aan de gemeenten Druten en Wijchen. Hiervoor is bij aanvang van de ambtelijke fusie een verdeelsleutel vastgesteld.

De doorbelasting aan Wijchen bedraagt 64,8% (€17.492k).

De overige 17% van de kosten wordt doorbelast aan de gemeenten Druten en Wijchen buiten de vastgestelde verdeelsleutel. Dit betreft kosten voor dienstverlening die vanuit de betreffende gemeenten afzonderlijk aan de WDW zijn gevraagd.

De directe doorbelasting aan Wijchen bedraagt €3.316k.

U geeft aan dat de lasten in de begroting 2020 €1.583k hoger zijn dan in de jaarschijf 2020 uit de begroting 2019 was voorzien.

De begrote doorbelasting aan de gemeente Wijchen is €480K hoger dan bij de opstelling van de begroting 2019 voor de jaarschijf 2020 was voorzien.

Als hoofdoorzaken daarvoor geeft u aan:

1. Dat gedurende het jaar 2018-2019 aanvullend personele budgetten (+ €900k) zijn in gebracht op basis van besluitvorming bij beide gemeenten.
2. Dat de indexering voor de loonsom is verhoogd van 1,2% naar 3,5% en dat de werkgevers- en pensioenpremies met ingang van 2019 zijn verhoogd (+ €506k).
3. Dat de kosten van het wijkbeheer van de gemeente Druten buiten de verdeelsleutel zijn ingebracht (+ €527k).
4. Dat er enkele financieel administratieve wijzigingen hebben plaatsgevonden, als gevolg van het 'zetten' van de fusie (bestand activa, omslagrente, afdekking reserve, facilitair)(- €350k).

Het standpunt van de gemeente Wijchen is dat hiermee de hogere lasten afdoende zijn verklaard, omdat zij gebaseerd zijn op eerdere besluitvorming en externe ontwikkelingen. Omdat deze oorzaken ook betrekking kunnen hebben op de lopende begroting 2019, is het verzoek dit mee te nemen in de begrotingswijziging 2019 van de WDW en, indien nodig, in de perspectiefnota's van de gemeenten.

De WDW heeft een taakstelling ($\pm$ € 550k) vanaf 2022. In deze ontwerp begroting is daarvan nog weinig terug te vinden. Wij verzoeken het bestuur om in de begroting 2021 inzicht te geven in de invulling daarvan.

2.3 Samengevat.

1. Wij stemmen in met de verklaring van de hoofdoorzaken voor de hogere lasten van de begroting 2020 ten opzichte van de jaarschijf 2020 in de begroting 2019.
2. Wij verzoeken het Bestuur van de WDW:
 - a. Om aan te geven hoe de hoofdoorzaken van de lastenverzwaring naar 2020 van toepassing zijn op de lopende begroting WDW 2019.
 - b. Om dit mee te nemen in de begrotingswijziging 2019 van de WDW en, indien nodig, in de perspectiefnota 2019 van de gemeenten.
3. Het bestuur van de WDW verzoekt om bij de ontwerp begroting 2021 inzicht te verschaffen in de invulling van de taakstelling 2022.